

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ПРАВОЗНАВСТВА В 10-У КЛАСІ

Ігор Коляда,
Степан Борчук,
Анастасія Семененко

У сучасному світі технології дедалі більше інтегруються в освітній процес. Хмарні технології – це один із таких напрямків, що може зробити уроки ефективнішими, цікавішими та інтерактивнішими. Саме в уроках правознавства в 10-му класі вони можуть стати незамінним інструментом для викладача та здобувачів освіти. Особливо активно почали впроваджуватися хмарні технології з початком пандемії у 2019 році, а згодом у лютому 2022 році в умовах повномасштабного вторгнення РФ на територію суверенної, незалежної України, вчителі та здобувачі освіти звикли до роботи у форматі – онлайн. Сучасний стан освіти в Україні в умовах інформаційного суспільства, коли до Інтернету може підключись практично будь-яка людина, обумовлює необхідність активного використання «хмарних послуг».

Одним із важливих факторів удосконалення підготовки здобувачів освіти 10 класу до уроків правознавства – є активне використання в освітньому процесі нових, більш ефективних методів і технологій навчання, також поєднання моделей, форм та методів навчання. Найбільш перспективним напрямком розвитку освіти із застосуванням засобів інформаційно-комунікаційних технологій на сьогодні вважаються хмарні технології, які набули значного поширення в усьому світі.

У 2014 році було запроваджено проект «Хмарні сервіси в освіті» (Наказ Міністерства освіти та науки України № 629 від 21.05.2014 р.) [1], у межах якого проводиться поетапна експериментальна робота щодо створення та впровадження хмароорієнтованих навчальних середовищ у загальноосвітніх навчальних закладах.

Хмарні технології – це технології обробки даних, слушно зауважує Маркова О., в яких комп'ютерні ресурси надаються Інтернет користувачеві як онлайн сервіс, одна велика концепція, що включає в себе багато різних понять, що надають послуги [3, с.38].

Хмарний сервіс, за визначенням професора Бикова В., – послуга надання хмарних ресурсів за допомогою технологій «хмарних обчислень» [1, с.7].

Існує ще одне поняття «хмара» – це нова технологія використання серверних ресурсів [4].

Завдяки хмарним сервісам, як Google Drive, Google class чи OneDrive, учні та вчителі можуть мати доступ до навчальних матеріалів з будь-якої точки світу(особливо це стало актуальним в наш час, коли багато здобувачів освіти поїхали закордон і досі перебувають там і хочуть навчатися в українських школах). Ці сервіси дозволяють швидко обмінюватися документами, презентаціями, відео, ну і звісно спілкуватися онлайн через платформи Zoom чи Google meet.

За допомогою хмарних платформ, таких як Google Docs або Microsoft Office Online, учні можуть працювати над проектами разом, вносячи зміни в реальному часі, що сприяє командній роботі та обміну думками (на платформі Zoom під час

уроку можна теж проводити роботу в групах, створивши учням окремі «кабінети» в які вони заходять і працюють групками – наприклад, в темі «Народовладдя» необхідно було знайти переваги та недоліки електронної демократії – здобувачі освіти були поділені на групки, де одні визначають переваги, інші недоліки і потім разом проводять обговорення). Також дуже зручними платформами для створення презентацій, документів, відео стали – Canva чи Padlet.

Хмарні платформи, як Kahoot! або Quizlet, дозволяють створювати інтерактивні вікторини та ігри, які роблять процес вивчення законів та правил більш захоплюючим. Завдяки цим платформам можна проводити інтелектуальні турніри (наприклад, в минулому році проводилась гра «Інтелект-турнір» серед старших класів, хоч він був проведений на платформі Zoom, але на жаль почалась повітряна тривога і гру було перервано, продовжили гру наступного дня через платформу Kahoot!, де учні мали змогу відповісти на всі запитання). Можна використовувати дані платформи і для проведення контрольних та самостійних робіт. Для контрольних робіт найпродуктивнішим є використання платформи Google форма, яке дозволяє зробити запитання з розгорнутою відповіддю (наприклад, розв'язання правових задач, аналіз життєвих ситуацій).

Одним із сервісів, який давно завоював довіру і прихильність учителів, це онлайн-сервіс для створення інтерактивних вправ Learning Apps. Містить велику кількість готових інтерактивних вправ, також на цій платформі можна скласти пазли, створювати тестові завдання тощо. Можна використовувати для перевірки домашнього завдання чи актуалізації вивченого матеріалу на уроці.

Усі матеріали, завантажені в «хмару», автоматично зберігаються та резервуються. Це знижує ризик втрати важливої інформації у освітній діяльності здобувачів освіти. На уроках здобувачі освіти не завжди встигають або запам'ятати головну інформацію або її занотувати, тому зберігання матеріалу уроку на платформі Google class дуже допомагає у підготовці до наступного уроку.

Існує безліч онлайн-бібліотек та ресурсів з правознавства, доступ до яких можна отримати через хмарні технології. Це забезпечує додаткові матеріали для вивчення та поглиблення знань. Наприклад, готуючись до практичної роботи по темі «Громадянство» або виконуючи домашнє завдання, де необхідно попрацювати з джерелами або зі ЗМІ, то саме доступ до електронних бібліотек, онлайн-статті або відео стануть в нагоді.

Хмарні технології – це також «за екологічність». Використання хмарних технологій зменшує необхідність друкування великої кількості паперу, що позитивно впливає на довкілля та виховує в здобувачів освіти повагу до природи.

Хмарні технології на уроках правознавства в 10 класі уже на сьогодні стали значущим доповненням до традиційних методів навчання. Вони роблять уроки більш гнучкими, інтерактивними та сприяють розвитку критичного мислення та командної роботи здобувачами освіти. Використання цих технологій уможливорює: доступність і гнучкість. Здобувачі освіти і вчителі можуть отримувати доступ до матеріалів з будь-якого пристрою та будь-якої локації, де є Інтернет; співпраця в реальному часі. Хмарні платформи, такі як Google Docs, дозволяють кільком користувачам працювати над одним документом одночасно;

Безпечно зберігання. Хмарні сервіси зазвичай роблять автоматичні резервні копії, зменшуючи ризик втрати інформації; онлайн-ресурси. Доступ до актуальних онлайн-бібліотек і ресурсів, які можуть бути використані для поглибленого вивчення теми; екологічність. Менша потреба в папері знижує вплив на довкілля; Оновлення інформації. Легко оновлювати та редагувати матеріали, які зберігаються в хмарі, що забезпечує актуальність інформації. Інтеграція з іншими інструментами. Хмарні платформи можуть легко інтегруватися з іншими сервісами і програмами для навчання.

Але у використанні хмарних технологій технологій у навчанні є і свої недоліки: Залежність від Інтернету. Для доступу до хмарних ресурсів потрібне стабільне Інтернет-з'єднання, але як показує минулорічний досвід (блекаут), то не завжди здобувачі освіти могли приєднатися до уроку, а переглянути матеріали в Google class могли через пару днів. *Обмеження функціональності*. Не всі хмарні платформи можуть мати такий же рівень функціональності, як їхні "настільні" аналоги. Наприклад, Zoom та Google meet, в першому можна проводити роботу по групами і створювати здобувачам освіти окремі зали для обговорення, а в другому – ні. *Вартість*. Хоча багато сервісів пропонують безкоштовні версії, розширені функції або додаткове місце для зберігання можуть вимагати оплати. *Проблеми з сумісністю*. Іноді можуть виникати проблеми із відкриттям або редагуванням файлів, створених в інших програмах [3, с.38].

Отже, хмарні технології – це один із таких напрямків, що створюють умови для підвищення ефективності навчання, підвищення пізнавального інтересу у здобувачів освіти, активного впровадження у практику інтерактивних технологій навчання правознавству. Тобто, хмарні технології пропонують чимало можливостей для покращення якості навчання на уроках правознавства. Проте важливо також враховувати потенційні ризики та недоліки для оптимального використання цих інструментів.

Література

1. Биков В., Олійник В. Інформаційні мережі відкритого навчального середовища. *Післядипломна освіта в Україні*, 2008. С. 54-63.
2. Про проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Хмарні сервіси в освіті» на базі загальноосвітніх навчальних закладів України. Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.05.2014 № 629. *Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України*. URL:<http://www.mon.gov.ua/files/normative/2014-05-26/2385/nmo629-1.pdf> (дата звернення 26.10.2023).
3. Маркова О. Хмарні технології навчання: витоки. Інформаційні технології і засоби навчання. *Хмаро орієнтоване навчальне середовище*, 2015. URL:<http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/1234/916> (дата звернення 26.10.2023)
4. Шишкіна М. Перспективні технології розвитку систем електронного навчання. *Інформаційні технології в освіті*. 2011. Вип. 10. С. 132-139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo_2011_10_20 . (дата звернення 28.10.2023)